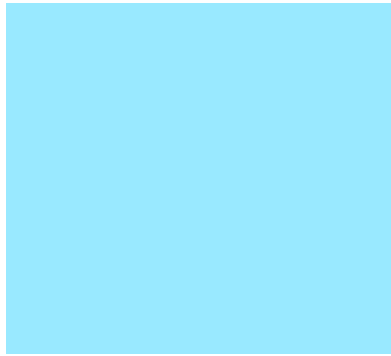

NÕS
AASTARAAMAT
2018

Kujundaja: Maris Sala
Toimetaja: Laura Valli
Välja antud: november 2018

Sisukord

Eessõna	2	2017. aasta lend	25
2016. aasta lend	5	Hälis Rünk	26
Tambet Kikas	6	Eva-Maria Tõnson	27
Marcus Lukas Kiisa	7	Henri Kopra	28
Annaliina Aavik	8	Mari Ronimois	29
Konstantin Široki	9	Beatrice Metsaorg	30
Andreas Palm	10	Silver Suurorg	31
Iiris Vilu	12	Hana Nisametdinova	32
Maris Sala	13	Anastasija Moskalets	33
Edward Erelt	14	Tobias Tammearu	34
Helen Reimand	15	Hanna Maria Saik	35
Georg-Henri Kaup	16	Karmen Markov	36
Killu Asu	17	Karl-Ander Kasuk	37
Tiina Tubli	18	Taavi Tuulik	38
Kristiina Joon	19	Taavet Kalda	39
Timur Valitov	20	Mark Joel Tamm	40
Silver Käsper	21	Aleksandra Isabel	
2016. aasta lennu õpilaste		Pillmann	42
mõtteid	22	Mariann Jüriorg	43
		Eliise Priiman	44
		2017. aasta lennu õpilaste	
		mõtteid	45

Eessõna

Mäletan hästi seda 2011. aasta 24. augustit, kui toonane Vabariigi President Toomas Hendrik Ilves mulle tugeva käepigistuse saatel Noore Õpetlase stipendiumi üle andis. Mäletan ärevust, põnevust tuleviku ees, elevust. Ma ei tundnud end toona noore õpetlasena — liiga kõlav ja pretensioonikas näis see nimetus —, aga olin valmis selle tiitli õigustamiseks kõvasti tööd tegema. Olla üks kahekümnest stipendiaadist ning saada 4000 eurot pani mind tundma tänu, aga ka tänuvõlga. Tahtsin anda endast parima, sest minusse oli usutud ja panustatud.

Kandsin tol päeval sinimustvalget kleiti, aga see polnud teadlik isamaalisuse rõhutamine, vaid pigem alateadlik valik. Sinise, musta ja valge kombinatsioon on mulle alati meeldinud, nagu on mulle alati meeldinud ka Eesti. Välismaale ülikooli minek polnud põgenemine, vaid mulle avanenud võrratu võimaluse kasutamine: ma läksin, et naasta targema ja kogenumana.

Selle aasta sügisel tekkis meedias viivuks debatt, kas välisülikoolides bakalaureusekraadi omandajate riiklik toetamine on õigustatud. Tunti muret, et suur osa minejatest ei pruugi tagasi tulla, sidemed Eestiga nõrgenevad ning võimalus tööd leida halveneb. Oma kogemusest võin öelda, et füüsiline äraolek ei tähenda kodumaal toimuva vastu huvi kaotamist. Vastupidi, Eesti asja suhtes nii kirglikke inimesi kui Eesti tudengid välismaal mu tutvusringkonnas palju

polegi. Need Eestist välismaale suundunud õpetlased on lihtsalt nii tegusad ja võimekad, et on suutlikud oma tähelepanu paljude erinevate ettevõtmiste vahel jagama. Nad jõuavad ja tahavad kaasa mõelda nii Eestis kui välismaal. Ja nende mõtetel on potentsiaali teoks saada, osati just tänu Noore õpetlase stipendiumile, sest lisaks rahalisele toetusele on see ka võrgustik ettevõtlikest ja tarkadest noortest, kes on valmis aitama neid, kes abi küsida oskavad. See seltskond inspireerib ja innustab.

Mul oli rõõm käesoleva aastaraamatu (järjekorras juba viies!) tarbeks kahe viimase aasta stipendiaatidega suhelda ja nende mõtteid sidusaks tekstiks vormida. Meenus minekueelne elevus, et kõik on võimalik, tahe midagi ära teha. Loodan, et selle raamatu lugemise järel saab tööpoolest teoks nii mõnigi seni ideefaasi jäänud mõte. Ja kui ilmneb vajadus abi järele, siis ärge peljake küsida.

Pikka iga NÕSile, edu NÕSikatele ja NÕSi sõpradele!

Laura Valli

NÕSi stipendiaat 2011

toimetaja

Kui tuli aeg tiibu sirutada ning valida, millises ülikoolis maanduda, julgesin ma unistada oma haridusteest Taanis — maal, mis pole just tuntud oma odavuse poolest. Mul oli teatud kindlustunne, et kuidagi mõtlen välja, kuidas oma unistus teoks teha. Suurim abi sel teel oli Noore õpetlase stipendiumi vääriliseks osutumine. Järsku oli selge, et kõik need koolisesed ja -välised pingutused mind huvitavatel aladel olid tunnustuse leidnud ning mu unistus välismaal haridust jätkata võis teoks saada.

Eestis on küllalt noori, kes on targad ja asjalikud ning soovivad end edendada välismaal, kuid kahtlevad oma võimekuses seal hakkama saada ning ei oma selleks rahalisi vahendeid. NÕS on stipendium, mis aitab julgeda unistada, kuna see tunnustab akadeemilisi pingutusi ning pakub laia tutvusringkonda inimestest, kes on selle tee juba läbi teinud. Ühtlasi on inspireeriv viibida samas ruumis enda lennu talentidega, kes kõik lendavad kusagile sama stipendiumiga ning on valmis uue koha valudeks ja rõõmudeks, just nagu ise.

Austusväärseim on minu meelest see, et NÕS rõhutab kodumaa edendamist oma välismaa haridusega. Ükskõik, kus me lõpuks kanda kinnitada tahame, ma usun, et paljud meist leiavad viisi, kuidas edendada elu Eestis. Ma usun, et eemalolek on parandanud mu

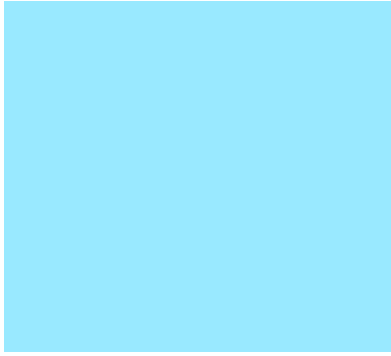
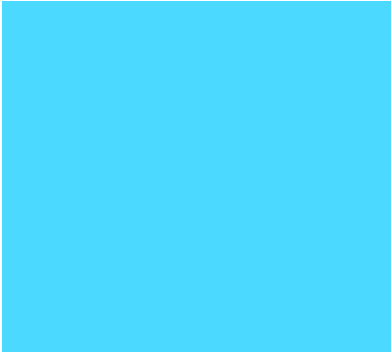
nägemust Eestist ning teinud mõnevõrra lihtsamaks näha kohti, kus mina saaksin mõju avaldada. Välismaad mitte külastades võib terve elu elada, mõeldes, et mujal ongi parem. Ümberasumise raskuste kogemine õpetab ka oma kodu ja juuri väärtustama, nägema seda, mida muidu on raske näha, kuna see on nii enesestmõistetav.

Olles endiselt alles sel haridusteel, on käesoleva aastaraamatu kujundamine olnud üks esimestest viisidest, kuidas olen ise saanud tagasi anda — nii meie õpetlaste olemasolevale kui ka tulevale seltskonnale. On suur rõõm teada, et meil on nii palju asjalikke noori, kes ei õpi ja arenda end vaid enda jaoks, vaid jagavad oma vaateid kodumaa olulisuse osas nende toetajana.

Suuri tegusid meie praegustele ja tulevastele NÕSikatele!

Maris Sala

*NÕSi stipendiaat 2016
kujundaja*

2016.
aasta
lend

Tambet Kikas

Kärdla Ühisgümnaasium
Royal Conservatoire of
Scotland

Soovisin õppida välisülikoolis, et tutvuda muusika eluoluga Lääne-Euroopas, saada uusi kontakte ja haarata kinni uutest võimalustest.

Valitud eriala suurimaks plussiks on mu lauluõpetaja, kes on suurepärase kogemustega õpetaja ja tunnustatud laulja. Lisaks on meeldinud kõikvõimalikud projektid Šotimaa tipporkestritega ja meie oma kooli ooperilavastused, kus saan kaasa lüüa. Pettumusi on samuti ette tulnud. Ei saa öelda, et oleksin muude ainete õpetamise meetodite ja tasemega ülemäära rahul, aga puudusi kompenseerib tugev erialaline õpetus. Kui saaksin midagi möödunud õppeaja juures muuta, siis harjutaksin rohkem. Lisaks oleksin ehk tõsisemalt kaalunud Saksamaal õppimist, kuna seal on lauljatel praegu kõige rohkem töövõimalusi.

Sellist asja nagu tavaline koolipäev mul ei ole, iga päev on erinev. Tihti lisanduvad ainetele kooriproovid ja lavastusproovid. Vaba aega naudin omaette filme vaadates, kuna musitseerimine koos suure hulga inimestega võtab palju energiat. Ülikooliaja meeldejäävaim sündmus oli see, kui sain esindada oma konservatooriumit kõigi Suurbritannia muusikakõrgkoolide 2. kursuse õpilaste laulukonkursil. Pärast lõpetamist on mõte jätkata magistriõpinguid kas Saksamaal või mujal Mandri-Euroopas. Samas võin proovida ette laulda mõne teatri noorte artistide programmi jaoks.

Marcus Lukas Kiisa

Gustav Adolfi Gümnaasium
University of California

Plaan välisülikooli minna oli juba keskkoolis, sest käisin 11. klassis vahetusaastal välismaal ning sain väga arendava kogemuse osaliseks. Praeguseks hetkeks olen juba eriala vahetanud ning nüüd hakkan vahetama ka kooli. Vahetasin IT matemaatika vastu, sest soovisin tugevamat põhja matemaatikas.

Mulle meeldib matemaatika puhul see, kui laialdaselt rakendatav see ala on. Ülikooliga seoses liigun üle New Yorgi ülikooli, kus on paremad võimalused ja tugevam tase matemaatikas. Teatava pettumuse on valmistanud teiste õpilaste lapsik käitumine. Kui saaksin midagi möödunud õppeaja osas muuta, siis uuriksin rohkem, mis kool minu tegelike soovidega ja huvidega kõige paremini kokku käib, selle asemel et ainult edetabeli järgi otsustada. Lisaks seaksin ranged piirid, missuguseid inimesi enda ellu lasen ja kellega suhteid loon.

Tavalisel koolipäeval ärkan üles, teen trenni, käin loengutes, vahepeal lahendan kodutöid ning õhtuti kas õpin, saan sõpradega kokku või tegelen enda huvidega. Senise ülikooliaja jooksul on olnud palju huvitavaid kogemusi: idufirma alustamine ja ebaõnnestumine, esimese saju ajal alasti läbi *campus*'e jooksmine, hiidlainetes surfamine, erinevate kultuuriveidrustega kohanemine. Pärast lõpetamist plaanin paar aastat USAs töötada ja siis kas Eestisse tulla, et hakata ettevõtlusega tegelema, või teha magistrikraad mõnes USA koolis.

Annaliina Aavik

Rocca al Mare Kool
University of Edinburgh

Mul oli pikemat aega olnud soov välismaale õppima minna ning õppekavasid uurides selgus, et see täpne eriala, mis mind huvitab, ongi olemas vaid välisülikoolides. Lisaks sellele on teadusmaailm peaaegu üdini inglisekeelne, seega tundus loogiline õppida inglise keeles, et edasised õpingud ja ehk ka teadustöö lihtsamini sujuks.

Teoreetilise füüsika puhul meeldib mulle see, et ma saan võtta nii matemaatika kui ka füüsika aineid ning enamasti täpselt neid, mis mind huvitavad. Edinburghi ülikool on rahvusvaheline ja mul on olnud võimalus tutvuda inimestega üle maailma. Meil on väga palju selliseid, igaühele midagi huvitavat, mis tihti pole üldse õpingutega seotud ja on hea vaheldus raamatukogus istumisele. Nii ongi mu parimate sõprade hulgas palju inimesi, kellega olen seltside kaudu tuttavaks saanud.

Olen oma seniste valikutega vägagi rahul, aga oleksin soovinud esimesel aastal rohkem Šotimaal ringi reisida ja Edinburghi uudistada, sest mida aasta edasi, seda vähem on vaba aega. Lisaks üks näpunäide tulevastele tudengitele, kel on lennukipiletite ostmise ajal suur koduigatsus: ei soovita ära lennata päev pärast eksamit. Esiteks muudab see pakkimise palju stressirikkamaks, teiseks on täiesti teine tunne käia ringi oma ülikoolilinnas, kui pole kohustust pidevalt õppida.

Mu tavaline koolipäev algab kell kaheksa, kui äratuskell mu voodist välja ajab. Valmistan

endale kiiruga kohvi, sätin end tundideks valmis ja olen pool üheksa bussipeatuses, ootamas bussi, mis mind King's Buildingsi linnakusse viib. Tunde on mul päevas keskmiselt 3–4, osa on ühetunnised loengud, osa kahe- või kolmetunnised rühmatunnid. Päeva pikkus sõltub tundide vahel olevate aukude arvust, võin koju saada kas kell üks või kell kuus. Aukude ajal kas lahendan kodutöid, valmistan end loenguks ette või jutustan sõpradega. Õhtuti õpin kodus või raamatukogus, viimases mõnikord ka öösi. Vähemalt korra nädalas käin seltside kohtumistel, kus tullaakse kokku ja tehakse midagi ühiselt. Kui mul on vaba õhtu, siis loen raamatuid, mängin arvutimänge, jalutan looduses või saan sõpradega kokku, et koos süüa teha, filme vaadata või väljas käia.

Senise ülikooliaja kõige meeldejäävam hetk oli esimene loeng ühe mu matemaatika lektoriga, kes seletas Lagrange'i keskväärtusteoreemi pika triibulise salli abil. Lisaks sellele pani ta meid kõiki naerma märkustega oma kohmakuse kohta ning slaididega, kus ta teadmata põhjusel tõmbas paralleele pardi ja Usain Bolti vahel.

Pärast lõpetamist plaanin edasi õppima minna. Pole veel teada, kuhu ja mida, aga mul on soov teadusega edasi tegeleda.

Konstantin Široki

Tallinna Õismäe Vene Lütseum
University of Manchester

Koolis unistasin Inglismaal õppimisest, sest see on väga hea võimalus inglise keele oskust täiendada, huvitavate inimeste ja nende kultuuriga tutvuda ning ülikvaliteetset haridust saada.

Minu meelest on Manchesteri ülikoolis kõik väga tore. Õppejõud on suurepärased. Samuti aidatakse palju töö leidmisega: organiseeritakse töömesse, alati on võimalik teha proovitöövestlusi ja tööavalduste koostamisel abi saada.

Kui saaksin midagi muuta, valiksin teisi eriala. Õpin puhast matemaatikat, aga nüüd saan aru, et sooviksin õppida matemaatikat programmeerimisega, kuna programmeerimine on praegu kõikjal ja meeldib mulle väga.

Tavalisel koolipäeval on mul umbes 4—5 tundi loenguid, muul ajal õpin iseseisvalt. Üldiselt kulub õppimiseks pea kogu päev. Tavaliselt veedan vaba aega aktiivselt: käin jõusaali või mängin jalgpalli, vaatan filme ning loen raamatuid.

Kõige meeldejäävam sündmus senisest ülikooliajast on paraku mitmenädalane streik, mille jooksul loenguid peaegu polnud.

Praegu mul täpset lõpetamisjärgset plaani pole. Ma pole veel otsustanud, kas jätkan õpinguid või asun tööle.

Andreas Palm

Gustav Adolfi Gümnaasium Sciences Pro

Välismaale mineku plaan oli mu peas vist juba gümnaasiumi algusest. Ambitsioonide tõttu ei olnud võimalik kolm aastat mõnel muul stressi- ja väljakutsetevabal erialal Tartus „mõnusat üliõpilaselu nautida“. Nüüd pole küsimustki, kas tegin õige otsuse. Omandatud kogemused, teadmised ja oskus unepuuduse ning stressi all vaeveldes maksimaalne tulemus saavutada on hindamatud ja nendeni jõudmine poleks Eestis veedetud kahe aastaga lihtsalt võimalik olnud. Klišeeks muutunud maksimim „*per aspera ad astra*“ on ilmselgelt sügav tõetera sees.

Sciences Po juures meeldib mulle selle lai kandepind Prantsuse ühiskonnas ja, mis seal salata, prestiiž, mis avab uksi kõikjal maailmas. Ilma igasuguse võltshäbita võin öelda, et mul on au selle ülikooli värve kanda, sest tean kui palju olen mina ja on teised mu sõbrad ja kursakaaslased pingutanud, et esmalt ülikooli sisse saada, ning veelgi enam pärastpoole, et seal adekvaatseid õppetulemusi saavutada. Tunne, et sa pole enam teistest parem, vaid tihti üritad lihtsalt pinnale jääda, kui tugevamad ujuvad juba finišijoont ületavad, on mulle isiklikult väga motiveeriv.

Eriala juures konkreetsemalt meeldib mulle väga, et see on sama lai ja mitmetahuline kui meie maailm ise. Õppekava aitab näha ja lahata suuri ja

keerulisi probleeme nende kogumahuks. Mida keerukamaks muutub ühiskond, seda rohkem on vaja mõista detaile ja seda enam tekib arusaam, kui kasutatud on lihtsustatud mustvalged lahendused.

Negatiivse poole pealt on Eestist tulles ahastust ja pettumust valmistanud kogu Prantsusmaal elamise ja õppimisega kaasnev täielikult optimeerimata bürokraatia. See paneb aga meie Eesti e-riiki ainult rohkem väärtustama.

Mulle ei meeldi väga tagasi vaadata ja heietada, mida oleks võinud teisiti teha. Võib ju öelda, et kergem on asju mitte jätta viimasele minutile ja olla organiseeritum, aga ma ei usu, et sellised õpetussõnad kedagi aitavad, sest igaüks peab jõudma nendele järeldustele enda elutempot ja harjumusi arvesse võttes. Võib-olla selline soovitus oleks küll, et tohutute õppemahtude juures on parim, kui endale sobiv rütm ja õppimiskorraldus leida nii varakult kui võimalik. Ja see on minu meelest ka oluline, et mitte ohverdada maksimaalsete tulemuste nimel kõiki muid eluaspekte. Pidude ja sotsiaalse aktiivsuse kaudu saavutatud tulemused võivad lõppude lõpuks *cum laude*'st tähtsamadki olla. Üleüldse oleks minul ilma leitud suurepärase sõprusgrupita tõenäoliselt väga palju keerulisem olnud.

Koolipäeva olemus sõltub suuresti antud päevast: oli kordi, kus sai juba keskpäevast koju minna, aga oli ka päevi, kus kella kaheksast hommikul kuni kella kaheksani õhtul ilma suuremate vahedeta tunnis või loengus istuma pidi. Sinna lisandusid argitegevused nagu pesu pesemine, poes käimine ja söögi tegemine. Poes käimise ajal meeldis kuulata *podcast*'e, mis muutis selle tegevuse lõõgastavaks ja võimaldas end huvipakkuvate valdkondadega kursis hoida. Õppisin tavaliselt õhtuti, tihti varahommikuni välja. Ma ei soovita sellist mudelit, aga minule on see enam-vähem sobinud. Olen *diamonds-are-made-under-pressure*-tüüpi. Vabal ajal lülitasin aju välja ja

tegelesin nende valdkondadega, mis mu meelt lahutavad, nagu jalgpall, anime ja Youtube'i vaatamine. Üritasin ka võimalikult palju väljas käia. Kui reede õhtul oled väsinud ja ütled peost ära, siis üldiselt ikka hiljem kahetsed seda, eriti pärast, kui sõprade lugusid kuuled.

Kõige meeldejäävamateks ettevõtmisteks ülikooliajast olid reised Euroopasse. Näiteks külastasime kuueliikmelise sõprusgrupiga Strasbourgi ja kuna just siis toimus seal europarlamenti istung, mida väisas Justin Trudeau, otsustasime üritada majja pääseda. Indrek Tarand võttis meid lahkesti enda külalistena vastu ning lõpuks õnnestus mu kanadalannast sõbrannal Trudeauga kätt suruda. Suurriikide inimestele paistab tipp-poliitikutega kohtumine olevat midagi eufoorilisemat kui eestlastele ning mu sõbranna elevust on keeruline edasi anda.

Kolmandaks aastaks suundun õppima Edinburghi ülikooli, siis on bakalaureus käes. Seejärel jätkan ilmselt Sciences Po Pariisi ülikooli magistrantuuris. Edasistest plaanidest on keeruline rääkida, sest sinna on veel palju aega. Ideaalne oleks Eestisse tagasi tulla, aga pole kindel, kas leian koha sobivate tööülesannete ja -tasuga. Missioonitunne Eestisse panustada kasvab iga aastaga aina enam. Mulle valmistab väga muret tugevnev rahvuspopulismi laine.

Iris Vilu

Tallinna Prantsuse Lütseum University of the Arts London

Unistus ühel päeval välismaal õppimisest tekkis mul 8. klassis koolireisil Londonisse. Just siis nägin esimest korda ühte University of Arts Londoni hoonet, mis on praeguseks juba üsna koduseks saanud. Reisilt koju jõudnud, uurisin esimese asjana nende õppekava ning süvenes mu veendumus, et just seal tahan kunagi õppida.

UALi puhul meeldib mulle kõige rohkem see, et tegemist on tohutult suure kooliga (6 kolledžit), mille erialadevalik on väga mitmekülgne. See omakorda loob suurepärase võrgustiku erineva taustaga loovinimestest, kelle omavahelist koostööd ja lõimumist kool igati soosib. Vaatamata kooli suurusele suudetakse siiski igale õpilasele väga individuaalselt läheneda ning koolikeskkonnas kodune tunne tagada. Kui saaksin midagi teisiti teha, kandideeriksin koolisisestelt rohkematele erialadele, aga muuga olen rahul.

Tavaline koolipäev koosneb enamasti paarist tunnist klassiruumis või töökojas koos õppejõududega ning seejärel iseseisvast tööst, olenevalt projektist. Vabal ajal käin trennis ja teen tööd ühe ehtefirma jaoks, kelle juures kevadel oma esimese praktika lõpetasin.

Seni kõige meeldejäävam sündmus on ilmselt Pewter Live 2018, mille jaoks eelmisel kevadel ühe kooliprojekti raames võistlustöö tegin ning seal ka esimest korda oma erialase töö eest suurema tunnustuse sain.

Edasised plaanid sõltuvad viimasest kooliaastast ja lõpuprojekti tulemustest. Võimalusel lähen oma lõpuprojekti raames Lõuna-Ameerikasse ning seejärel tulen ilmselt mõneks ajaks tagasi Eestisse. Millalgi soovin kindlasti ka edasi õppima minna, aga mitte kohe.

Maris Sala

Hugo Treffneri
Gümnaasium
Aarhus University

Plaan välismaale minna tekkis gümnaasiumis abiturientina ning muutus kindlamaks viimase gümnaasiumiaasta novembrikuus, kui osalesin San Franciscos CFARi töötubades ja vestlesin sealsete inimestega. Pärast oli selge, et tahan siiski välismaale minna ja kohe bakalaureuseõppesse!

Mu valitud eriala on ääretult mitmekesine, siia maani pole ühtegi igavat kursust olnud. Koormus on piisav, faktiteadmisi meilt ei nõuta, pigem tahetakse näha teaduslikku mõtlemis- ja analüüsioskust. Ülikool on suur ja linn on ülikoolihooneid täis, tudengeid ja festivale on palju ning ööelu on lõpmatult kirju. Eks on olnud ka pettumusi. Hetkel on kahju vaid sellest, et otsustati lõpudiplomid bakalaureusekraadi omanikele meiltsi saata. Ega varem parem olnud: siis sai diplomi tavapostiga.

Kui mõelda, mida teisiti teha, siis oleksin võinud olla paremini bürokraatiaks valmistunud. Samas sain ilusti hakkama ja selles pea ees vette hüppamises oli ka omajagu seiklust. Oleksin võinud esimesel aastal enamate tegevustega ühineda. Asjatult arvasin, et puudulik keeleoskus on takistuseks. Hiljem oli juba raskem, sest konkurents oli suurem.

Tavalisel päeval on loeng hommikul kell 8–10. Akadeemiliseks veerandiks on enamik kohal ja siis me istume ja kuulame professorit. Meil on tavaliselt avatud küsimustega tunnid ja õpetajatele meeldib, kui tekivad arutelud. Saame ise materjali paremini selgeks ja õppejõududel on parem pilt sellest, millest meie hästi aru ei saa. Seejärel on päev läbi

või on mõne tunni järel järgmine loeng või praktikatund. Esimesel juhul me saame tavaliselt oma õpigruppidega kokku ja sööme koos lõunat ja hakkame programmeerimisülesandeid koos lahendama või loeme teooriat. Reede õhtuti avatakse ülikooli *campus*'es baarid, meie kursusel on enda oma ka olemas ja ilusa ilma korral hüppan sealte teinekord läbi. Enamasti kulub vaba aeg siiski lugemisele ja programmeerimisele, sinna otsa veel kursakaaslaste ja teiste tutvavatega ajaveetmine, mõni teadusliku sisu (ja tasuta võileibade ja kohviga) ning ka vabamate teemadega üritus, trenniskäik ja lihtsalt niisama kodus vedelemine. Hiljuti sain töönimeseks, seega enamik mu vabast ajast kulub nüüd laboris töötamisele, kuid kuna seegi on väga nauditav tegevus, liigitan ma ta pigem vaba aja alla. Senise ülikooliaja kõige meeldejäävam sündmus oli tutvumisinädal. Seal olid meil esimesed professorite korraldatud tobedad üritused ja loengud, tutvumismängud ja kahepäevane interneti- ja telefonivaba olek maal, et veel rohkem kursakaaslastega läbi õlleolümpia ja hilisõiste lauamängude lõimuda.

Oma viimase semestri teen välismaal, Singapuris, ning seejärel jään ilmselt mõneks kuuks Taani. Siis on plaanis veeta aasta Eestis ehk puhata veidi välismaa õhust, käia tööl, õppida iseseisvalt ning kandideerida magistrisse taas kusagil välismaal.

Edward Erelt

Tallinna Reaalkool
University of Cambridge

pea 30, aktiivselt on seltsis tegevad neist umbes pooled. Sügisel ja talvel külastasime üksteise kolledžeid (kolledžeid on Cambridge'is kokku 31 ja eestlased on jaotunud mitme kolledži vahel). Vabariigi aastapäeva puhul võõrustati seltsi ühe Cambridge'is elava eesti pere pool, tehti ka sauna. Väga meeldiv oli käia sügisel Eesti saatkonna vastuvõtul Londonis, kus sain tutvavaks mitme varasema NÕSi stipendiaadiga.

Õpingud lõpetan 2020. aastal. Peale lõpetamist plaanin töötada keemiatööstuses, kas tootmises või uute protsesside disainimisel. Suvel 2018 tegin praktika Sillamäel Silmetis, kus töötasin haruldaste metallide tootmise kallal. Eestis on mitu keemiaettevõtet, mis tegeleb põlevkivi töötlemise, peenkeemia, meditsiini ja palju muuga. Minul kui keemiainseneril on seega Eestis lai tööpõld.

Käisin kogu gümnaasiumiaja keemia, füüsika ja matemaatika olümpiaadidel. Osalesin ka rahvusvahelisel keemiaolümpiaadil, kus kohtusin teiste noortega, kes olid keemias oma riigi parimad. Paljud neist plaanisid minna õppima Inglismaale Cambridge'i ülikooli. Kuna mind ahvatles võimalus õppida koos teiste entusiastlike inimestega, siis tegin ka ise avalduse Cambridge'i.

Olen ülikooli ja kolledžiga väga rahul. Loengud on huvitavad ja kaasahaaravad, materjal kõrgetasemeline. Paljud lektorid on oma erialal tuntud üle maailma. Eriti meeldiv on õppida töögruppides, mille moodustavad kaks tudengit ja üks õppejõud kolledžist. Ka teised tudengid on väga pühendunud ja see loob meeldiva keskkonna aruteludeks ja üksteise abistamiseks. Õppetöö on väga intensiivne, kuid ei ole liiga koormav, sest vaheldub spordiga, peamiselt sõudmisega.

Kui saaksin midagi muuta, siis oleksin juba esimesel aastal end sidunud rohkemate tudengiseltsidega. Hetkel olen tegev mitmes seltsis: Science Society, Chemistry Society ja Physics Society. Välismaal õppides tasub kindlasti kasutada võimalusi luua sidemeid teiste tudengitega nii enda erialalt kui ka teistelt erialadelt.

Tavalisel koolipäeval ärkan kell 5.30. Söön kerge eine, et minna pooleteiseks tunniks sõudma. Peale sõudmist söön sooja hommikusöögi ja lähen loengutesse, mis kokku kestavad kolm tundi. Lõuna ajaks tulen tagasi kolledžisse ja peale lõunaeinet on üks tund tööd töögrupis, selleks olen valmistanud materjalid ette eelmise päeva õhtul. Seejärel teen teise kahetunnise sõudetrenni. Peale trenni õpin umbes 5 tundi iseseisvalt. Magama lähen 21.30, et tõusta järgmisel hommikul vara.

Tihedad sidemed on tekkinud teiste eestlastega Cambridge'i Eesti seltsis. Eestlasi on Cambridge'is

Helen Reimand

Miina Härma Gümnaasium
King's College London

Välismaale õppima mineku plaan tekkis mul täiesti juhuslikult, kui 12. klassi sügisel juhtusin kooli raamatukogus kuulma Dream Foundationi esindaja ettekannet välismaal õppimisest. Varasemalt ei olnud ma välisülikooli minekut isegi kaalunud, sest arvasin, et see on minu jaoks liiga kallis ja et ükski hea ülikool minu vastu niikuinii huvi ei tunneks.

Valitud ülikooli juures meeldib, et siin tehakse tiptasemel teadust; meeldib, et mind ümbritsevad inspireerivad kaasõpilased ja õppejõud; meeldib, et see asub Londonis...

Kui saaksin välismaal õppimisega seoses midagi teisiti teha, siis kandideeriksin ehk mõnda veel tugevamasse, näiteks mõnda maailma kümne parema ülikooli hulka kuuluvasse õppeasutusse. Kuigi ma olen King's College Londoniga ka väga rahul ja isegi siia sissesaamine tundus mulle kandideerimise ajal täiesti võimatu, seega midagi kripeldama pole jäänud.

Mu tavaline koolipäev koosneb umbes 2—4 loengust ning mõnest *workshop*'ist või praktikumist. Vabal ajal meeldib mulle näiteks Londonit ja selle lähiümbrust avastada ning sõpradega aega veeta.

Senise ülikooliaja kõige meeldejäävam sündmus oli kõige esimene loeng, pärast mida ma arvasin, et hiljemalt kahe nädala pärast olen kindlasti välja kukkunud. Natuke parematest kogemustest tooksin välja avatud uste päeva, kus meile tutvustati *campus*'t, saime tutvuda tulevaste õppejõududega. See kõik oli väga-väga põnev.

Pärast lõpetamist plaanin edasi õppida, aga mida või kus... seda veel täpselt ei tea.

Georg-Henri Kaup

Tallinna Inglise Kolledž
University of Warwick

Pärast Tallinna Inglise Kolledži rahvusvahelise õppekava läbimist tundus välismaale minek loogilise sammuna.

Mulle meeldib Warwicki ülikooli ajaloo eriala juures selle lai teemade valik, inspireerivad ja teadlikud õppejõud ja suur valikuvabadus selle osas, milliseid ajalooperioode õppida. Oodatust raskem on olnud materjalide kättesaamine (raamatukogu pole viie aastakümnega oma vajalikku suurust veel täielikult saavutanud) ja elukoha leidmine (õpilaste hulk tekitab igale vabale ühiselamukohale meeletu tungi).

Ülikooliga seoses ma midagi ei muudaks. Kui alustaksin kõike otsast, hakkaksin kandideerima täpselt sama vara. Kõik UCASe kaudu kandideerijad peaksid Oxbridge'i kandideerimistähtaegadeks oma asjad esitatud saama — kui sihid kõige kõrgemale, on ka paremuselt teine valik väga hea.

Esimesed loengud ja seminarid hakkavad harva enne kümnet hommikul. Pärastlõunal, kui loengud ja seminarid on läbi, teen raamatukogus järgmiste seminaride jaoks eeltööd või kirjutan ja planeerin esseesid, millel tähtjavad lähenemas. Lõpetan töö tavaliselt kümne—üheteistkümne paiku. Vaba aega sisustan ujumise, jooksmise ning ühiselamu- ja spordiklubikaaslastega suhtlemisega.

Senise ülikooliaja meeldejäävaim kogemus on tuttavatega koos veedetud aeg, eriti 2018. aasta märtsi lumetormi ajal kojutulek, kui astusin säärekõrgusest lumest tuppa, ees ootamas inimesed, kellega on meeldiv.

Pärast lõpetamist soovin omandada magistrikraadi.

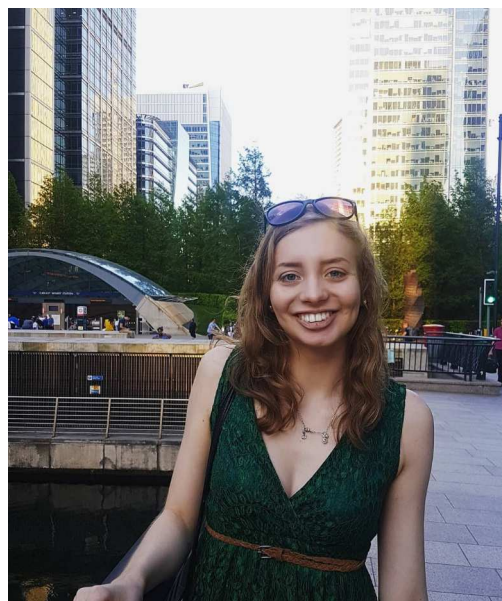
Plaan välismaale õppima minna on mul olnud juba aastaid. Olen alati tahtnud kogeda, kuidas on elada teises riigis ja teistsuguse kultuuri keskel. Minu eriala – biokeemiat – Eestis bakalaureuse tasemel õppida ei saagi, mistõttu oli välismaale minek kindel. Viimase tõuke andis arvatavasti see, et ka mu õde lõpetas ülikooli Inglismaal ja tema oli enda õpingutega väga rahul.

Mulle meeldib, et minu ülikoolis on nii palju erineva kultuurilise taustaga ja erinevatest maailma nurkadest pärit inimesi. Iga päev saan teada midagi uut, mis mind ikka ja jälle imestama paneb ja rikastab. Minu eriala on samuti väga paeluv ning mu ülikoolis toimub palju inspireerivaid biokeemiaalaseid seminare, kus rahvusvaheliselt tunnustatud teadlased jagavad enda kogemusi ning räägivad enda teadustööst.

Pettumust ei olegi miski valmistanud, olen väga rahul nii ülikooli kui ka eriala valikuga, seepärast ei teeks ma oma välismaal õppimise juures midagi teisiti. Kõik on läinud isegi paremini, kui ma ootasin.

Iga koolipäev on erinev ja see meeldib mulle väga, sest nii ei teki rutiini. Enamasti on hommikul loengud ja pärastlõunal praktika, kuid vahel on ka terve päev ainult praktikad või hoopis seminarid. Vabast ajast suurema osa võtavad ülikooli klubid – tegelen *netball*’i, tantsimise ja surfamisega. Lisaks sellele olin teisel aastal Biochemistry Society komitees, mis võimaldas mul jagada enda kogemusi uute biokeemia õpilastega ning tutvuda paljude sarnase mõttelaadiga inimestega.

Senise ülikooliaja kõige meeldejäävamat hetke on raske valida, aga ühe näitena võin tuua oma kogemuse *netball*’i tiimis. Eestis sellisest spordiala ei teata, kuid Inglismaal on see väga populaarne.

Killu Asu

Tallinna Reaalkool
Imperial College London

Kõik ülikooli spordiklubid on väga toetavad ning treenitakse palju, kuid tähtis osa on ka nii-öelda *team bonding*’ul. Iga aasta lõpus toimub ka *netball*’i turniir, mis näitab, millise entusiasmiga inglased sporti suhtuvad. Selle turniiri vaimustav meeleolu jääb mulle eluks ajaks meelde.

Pärast lõpetamist plaanin teha ka magistri- ja doktorikraadi biokeemia alal ning seejärel töötada teadlasena neurobiokeemia alal. Kindlasti soovin palju maailmas ringi reisida, et enda silmaringi veelgi rohkem laiendada.

Tiina Tubli

Hugo Treffneri Gümnaasium
University College of Northern
Denmark

Plaan välismaale ülikooli minna tekkis 11. klassis. Mulle on alati meeldinud „ette võtta” ja end proovile panna. Juba gümnaasiumi ajal käisin vahetusõpilasena Tšiilis, seega ei tundunud elu välismaal nii võimatu. Õppida Taanis ülikoolis näis just midagi sellist, mis tuulutaks pead ja turgutaks hinge.

Mulle meeldib, et jätkan tänavu ehk oma 3. õppeaastal õpinguid taani keeles. Võimalus omandada kõrgharidus nii inglise kui taani keeles on tohutult vinge. Oli põhjust pingutada ja õppida ära taani keel (ja seda vaid 2 aasta jooksul).

Pole head ilma halvata ja pettumused on osa välismaa elust. Kindlasti on siinne tase palju madalam kui Eestis ja hariduse omandamine kordades kergem. See tähendab, et vahel on natukene igav või tunnen, et suudaksin palju rohkem, kui oleks, mille nimel pingutada.

Kui saaksin oma õpingute juures midagi teisiti teha, uuriksin kindlasti rohkem, mida kursus endast kujutab, ja kuulaksin maad. Lisaks alustaksin töötüüpeid suurema hooga ja ei annaks ses osas nii ruttu alla.

Koolis käin neljal päeval nädalas, tavaliselt vaid kella kaheksast poole kaheteistkümmeni. Tunde on vähe, aga siinne süsteem nõuab õpilastelt palju iseseisvat tööd gruppides. Umbes kolm korda nädalas veedan aega oma töögrupiga:

lahendame ülesandeid, loome õppematerjale, kirjutame lõputöid. Selle kõige juurde käib taanilik kohvihullus ja koogi söömine. Vabal ajal teen trenni, loen raamatuid, veedan aega sõpradega, õpin taani keelt, käin tööl ja reisin.

Meeldejäävaid hetki ülikooliajast on päris palju. Minu jaoks on olnud väga vahvad kõiksugu praktikad Taani põhikoolides. Panna end proovile õpetajana päris koolis, päris laste ees juba pärast poolt aastat õpinguid ja tunda, et see ongi see, mida mulle teha meeldib — mõnus!

Lõpetamisjärgseks ajaks väga midagi plaanida ei olegi võimalik, sest stipendiumi saades lubasin, et tulen aastaks Eestisse tagasi. Küllap siis tulen. Pärast seda on paar-kolm võimalust. Soovin endale Eesti metsade vahele talu osta ja selle üles ehitada. Samas tunnen, et tahaksin veel maailmas ringi tuuseldada ja erinevates riikides õpetajana koolielu kogeda. Magistrikraad oleks ka äärmiselt mõnus, aga seda just Eestis. Tartu ülikool tundub koht, kuhu võiks astuda.

Kristiina Joon

Tallinna Reaalkool

University of Oxford

Plaan asuda välismaale õppima elutses juba väikese, 13-aastase Kristiina mõtteis. Selles oli tahtmist põgeneda üksluise igapäevaelu eest ning soovi tutvuda teistsuguste kultuuride ja keelekeskkonnaga. Oxfordi kandideerimise idee tuli hoopis hiljem.

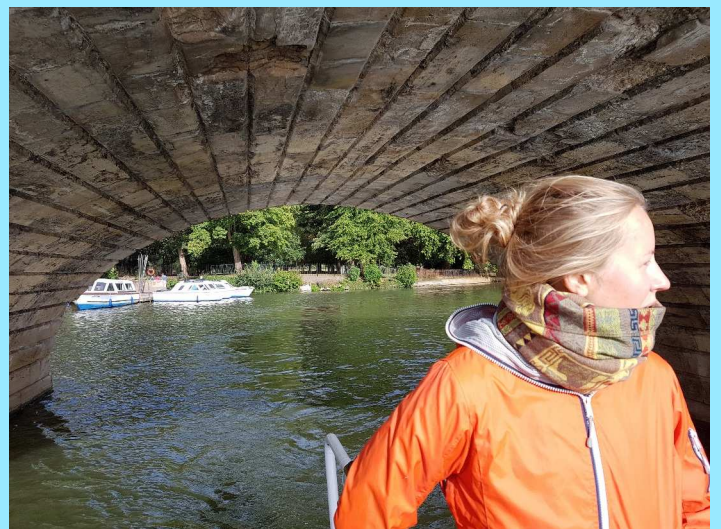
Olen parasjagu 3. kursuse maateaduste õpilane ning kahtlemata on Oxfordi hariduse parim osa õppesessioonide (*tutorials*) süsteem. Paar korda nädalas kohtutakse õpikaaslasega (*tutorial partner*) koos oma õppejõududega ning arutletakse nädala jooksul tehtud töö ja lugemise üle. Oxfordi suur võlu on ka raamatukogude arv, ajaloolisus ja sisukus — mul pole veel õnnestunud leida õpikut või teadusajakirja, mida ülikooli süsteemis ei eksisteeriks.

Esimese kahe õppeaasta jooksul olen aeg-ajalt mõtisklenud, kas tein õige erialavaliku ning kas mitte poleks keemia mulle paremini sobinud. Nüüd, olles vanem ja ehk ka märgatavalt targem, usun, et otsustasin õigesti. Nimelt plaanin pärast Oxfordi õpingute lõpetamist teha doktoritöö programmis *Arctic Studies*, töötades Cambridge'i Ülikoolis ja British Arctic Surveys ning keskendudes kliimamuutusele. Pärast kõike seda loodan asuda tööle teadurina mõnes eesti teadusinstituudis: asudes kodumaast nõnda kaugel, on see muutunud armsamaks kui kunagi varem.

Üks meeldejäävamaid vahejuhtumeid Oxfordis pärineb minu esimesest ülikooliaastast, kui käisin ronimas. Kukkusin õnnetult tagumikule ning

lõpuks selgus, et mõrastasin selgroo ega tohi järgnevat paar kuud sporti teha. Eialgu tundus kõik ääretult traagiline, kuid ilmnas, et sellest loost arenes palju uusi ja hoopis paremaid lugusid: õppisin tundma Oxfordi linna varjatuid nurmi ja nurki, sõitsin esimest korda jõelaeval (*narrowboat*) mööda Thamesi, valmistasin oma elu esimese risoto ja palju muud head-paremat.

Kui mul oleks võimalus oma kõrgharidusteed uuesti alustada, oleksin esimese trimestri jooksul hoopis sotsiaalsem. Esimene trimester oli keeruline: uus linn, uued inimesed, inimesi kümnetest erinevatest riikidest, britid enam kui kümne erineva dialektiga, kuid sõprussuhted nii kohalike kui rahvusvaheliste õpilastega kohe aasta alguses oleksid kindlasti mu muresid leevendanud.

Timur Valitov

Narva Keeltelütseum
University of the Arts
London

Peamiseks põhjuseks, miks otsustasin astuda välismaale, täpsemalt Londonisse ülikooli, oli teadmatus. Ma polnud päris kindel, mida oma eluga teha tahan ja mis aines magistrikraadi omandada soovin. Lõpuks leidsin University of the Arts Londonis kursuse (*Contemporary Media Cultures* bakalaureuseõpe), mis tundus võimaldavalt mul proovida teha erinevaid asju valdkonnas, mis mind kõige enam huvitab (meedia ja kultuuriteadused).

Tavaliselt on mul tunnid kolmel päeval nädalas: kõigepealt loeng hommikul, seejärel seminar pärastlõunal. Seminaril arutleme hommikuste loenguteemade üle. Mu ülikool pakub tuge kõigile, kes seda vajavad. Valida on ka paljude vaba aja tegevuste vahel, näiteks trükkimise meistriklass või foto- ja videotöötamise kursused, milles võivad kõik soovijad tasuta osaleda.

Minu valitud eriala suurimaks tugevuseks on teooria ja praktika ühendamine, mis võimaldab mul oma valdkonda paremini mõista ning aru saada, mida ma tulevikus teha soovin.

Ehkki kui saaksin oma ülikooliaja juures midagi

teisiti teha, valiksin ilmselt mõne spetsiifilisema kursuse, näiteks turundus ja reklaam. Kuus kuud pärast Londonisse kolimist sain tööd baarmenina ning paari kuu järel edutati mind müügi ja turunduse koordinaatoriks, selles ametis olen tänaseni. Praegu arvan, et just seda tahan tulevikuski teha. Ehkki mu praegune eriala pole selle valdkonnaga otseselt seotud, on ülikooliõpingud andnud mulle teatud oskuste ja teadmiste pagasi (näiteks loovkirjutamine, kaameratöö, toimetamine ja muu), mida saan oma töös kasutada.

Pärast lõpetamist plaanin veel natukeseks Londonisse jääda, aga miski pole kindel.

Silver Käsper

Pärnu Koidula Gümnaasium
Yale University

Eestis õppides tegelesin aktiivselt akadeemilise sõudmisega ning paar aastat enne minu lõpetamist oli mitu teist sõudjat alustanud õpinguid välismaal. Neist inspireerituna otsustasin ka ise sama teekonna ette võtta.

Valitud eriala ja ülikooli juures on minu jaoks väga oluliseks plussiks suur valikuvabadus. Kui algelt soovisin siduda oma õpingud tehnikaaladega, siis pärast esimest õppeaastat otsustasin hoopis majanduse kasuks ning sidusin selle matemaatika ja statistikaga. Ainsaks pettumuseks on see, et suurt rõhku pannakse samatüübiliste ülesannete iseseisvale lahendamisele. Kui olen asja loogikast juba aru saanud, sooviksin edasi liikuda, kuid esitamist ootavad ülesanded tuleb siiski paberile panna.

Kui saaksin oma välisõpingute juures midagi muuta, siis katsetaksin esimesel õppeaastal isegi rohkem. Olin algelt oma plaanides liiga kinni,

oleksin võinud rohkem kasutada sealsele süsteemile iseloomulikku valikuvabadust.

Ülikoolis tegelen edasi akadeemilise sõudmisega, mistõttu algavad minu päevad väga varastel hommikutundidel. Pärast trenni on mul tavaliselt umbes kolm loengut või seminari ning pärastlõunal veel teinegi treening. Tagasi jõudnud, tuleb tavaliselt esitamist ootavate kooliasjadega tegeleda ning siis peagi magama minna, kuna järgmisel hommikul ootab taas varajane äratus.

Ülikooliaja kõige meeldejäävamat hetke on keeruline valida, aga väga eredalt on mulle mällu sööbinud esimest korda ülikoolilinnakusse jõudmine. Kohale jõudnud, paistis iga hoone justkui omaette vaatamisväärsus, sealset õhkkonda ei ole võimalik sõnadesse panna.

Pärast lõpetamist soovin õpinguid jätkata, kuid hetkel on minu jaoks lahtine, kus seda teha ja kas jätkata kohe õpingutega või võtta aega, et erialast tööd teha.

2016. aasta lennu õpilaste mõtteid:

Mida on NÕS Sulle lisaks rahalisele toetusele andnud? Kuidas võiks NÕSist veelgi rohkem kasu olla?

Teiste NÕSikatega tutvumine oli väga huvitav ja positiivne kogemus. Ma lootsin, et neid kohtumisi tuleb rohkem, aga senini olen tutvunud põhiliselt ainult enda aastal kooli läinud õpilastega. NÕSi Facebooki grupp on ka vaikne ning mul on tunne, et läbi käiakse ainult Inglismaal.

Suurim kasu võrgustikust on teiste NÕSikate kogemused. Kui uued NÕSikad saavad vanematelt palju infot bakalaureusekraadi kogemuste kohta, siis võiks rääkida ka edasiõppimisest ja töökoha leidmisest.

Mina isiklikult ei ole küll teiste NÕSikatega palju suhelnud, kuid hea on teada, et selline toetav võrgustik inimesi, kellel endal sarnane tee seljataga, olemas on.

Võiks teha ehk tugevamad riiklikud-regionaalsed grupid, kus varem teatud kohtades elanud ja õppinud inimesed saavad nõu anda noorematele.

Varasemad NÕSi stipendiaadid saavad aidata noorematel leida töö- või praktikakohti. Näiteks on mulle nõu andnud varasem NÕSi stipendiaat Kert Pütsepp, kes lõpetas Cambridge'is *Chemical Engineering* eriala.

NÕSikate tundmine on mõjutanud minu kogemust ainult positiivselt, sest selle kaudu tutvusin ma mitme King's College'is käiva eestlasega, kelle kogemustest on olnud huvitav kuulda. Lisaks tutvusin loomulikult ka paljude teiste väga toredate inimestega.

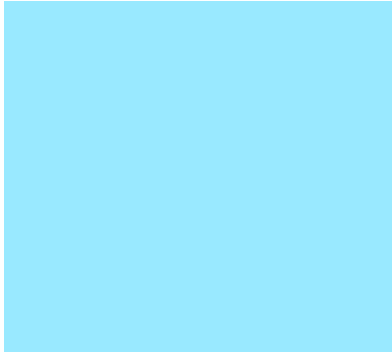
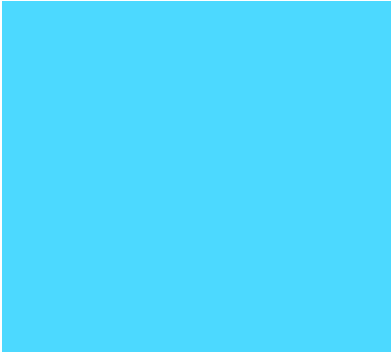
NÕSi kaudu olen saanud teada, kuhu on jõudnud teised noored Eesti inimesed, ja see on inspireerinud mind ise veelgi kõrgemale püüdlema.

NÕSist on olnud kasu just võrgustiku laienemise osas – stipendiaatide vastuvõtt Eesti Suursaatkonnas Londonis on väga tore üritus, kus on võimalus saada tuttavaks paljude teiste NÕSikatega. Sellelaadseid üritusi võiks isegi veel rohkem olla.

Teistelt NÕSikatelt saab vajadusel küsida hüva nõu ja abisõnu, kurta muresid ja raskusi, sest nad suudavad nendega suhestuda. Lisaks on paljudes maailma linnades olemas tuttavad, kelle kaudu saab vajadusel paariks ööks ulualust ning paariks klaasiks seltskonda. Seda on juba iseenesest hea teada ja see pakub teatud kindlust.

Ettepanek võrgustiku tugevdamiseks võiks olla see, et suvel, kui eelduste kohaselt on maksimaalne arv inimesi Eestis tagasi, võiks rohkem koguneda, ehk suisa kord kuus. Üle maailma laiali olevate inimeste kohtumist on raske koordineerida, aga mida rohkem neid on, seda toredam.

2017.
aasta
lend

Hälis Rünk

Rakvere Gümnaasium
The Royal Conservatoire of
Scotland

Mind kannustas välismaale ülikooli minema uudishimu. Rinnus pitsitas soov end proovile panna ja nii ta tehtud sai! Minu erialaks on klassikaline laul ja ülikooliks The Royal Conservatoire of Scotland. Lauleriala eelis on see, et kõik käib praktika kaudu ja läbi enese (otseselt siis häälepaelte). RCSi kirjeldaksin kui professionaalset ja mitmekülgset õppeasutust. Pettumus tekib siis, kui reaalsus ei vasta ootustele.

Olgem valmis, et tihtipeale juhtub soovitud vastupidine, kuid ootamatused toovad õppetunde ja just seepärast ongi pesast väljalendamine hindamatult rikastav kogemus.

Kui saaksin õpingute juures midagi teisiti teha, alustaksin tööotsingutega varem. Tunnistan, et jään liiga kauaks unelema ja end sisse seadma. Välismaal olles kaob raha kiirelt käest — eriti kui oled riigis esmakordselt ja tahad kõike uudistada. Iga samm maksab.

Üks keskmiselt hea koolipäev on seesugune: kooli jõudes olen juba eelnevalt broneerinud klassi, kus laulda hääli lahti ning äratada venitusharjutustega keha, järgneb laulutund (erialatund) ning mõni rühmatund, näiteks muusikateooria, -ajalugu või repertuaariklass. Peale kosutavat lõunat ja koolipuhvetis sõpradega jutlemist jääb ehk veel aega harjutamiseks või klaverisaatjaga proovi tegemiseks. Õhtune vaba aeg möödub joogaklassis, tantsutunnis või jalutuskäigul.

Kõige meeldejäävam oli, kui nägin esmakordselt kooli ooperiosakonna õpilaste lavastust. Imetlesin solistide hääle võimsust ja olin lummatud professionaalsest produktsioonist. Õpilasi on laval huvitav vaadata, nad mõjuvad nii värskest, kuna annavad endast 100%. Tundsin end nii inspireerituna, et oleksin tahtnud lendu tõusta!

Pärast lõpetamist on mul võimalik edasi õppida ehk magistrisse astuda või kui hääli lubab, siis proovida jalga mõne ooperiteatri ukse vahele saada. Raske on oma hääle valmisolekut ette planeerida.

Eva-Maria Tõnson

Hugo Treffneri Gümnaasium
University of Cambridge

Cambridge'i kandideerima julgustas mind olümpiaadikaaslane, kes seal õppis. Otsustasin ennast proovile panna, sest mulle meeldivad väljakutsed. Kandideerimisprotsessi üheks osaks olid kolledžis toimunud intervjuud. Teadsin, et intervjuud sarnanevad väga Cambridge'i õppetöoga, sest neid viivad läbi ülikoolis töötavad õppejõud. Nautisin neid väga ja seepärast lootsin, et ka intervjuerijad näevad minus potentsiaali. Minu õnneks see nii oli ning täitsin edukalt ülikooli vastuvõtutingimused.

Loodusteaduste eriala on esimestel aastatel väga mitmekülgne, sest tudengid võtavad kursusi mitmelt teadusalalt. See annab suure vabaduse proovida midagi uut ning avastada endale sobiv eriala. Ülikooli astudes arvasin, et spetsialiseerun füüsikale, kuid esimese aasta jooksul avastasin, et mind köidab materjaliteadus. Kahtlen, et oleksin selle erialani mujal jõudnud, sest materjaliteadusega ma varem kokku puutunud ei olnud.

Üllatusmomente tekib ülikoolis õppides päris tihti. Kord avastan end loengust, mida annab oma aine tippspetsialist, kord lähen kaastudengile külla

majja, kus elas Charles Darwin. Pettuma ei ole siiani pidanud, sest õppekeskkond on motiveeriv ja sobib minu loomusega.

Senisest ülikooliajast on kõige selgemini meeles eksamiperioodi lõpp. Cambridge'is on eksamid kord aastas ning nii mahub aasta kõige pingelisem periood nappi nädalasse. Viimaselt eksamilt lahkudes on suur pingelangus, rahulolutunnet võimendab veelgi Cambridge'i traditsioon eksamite lõpus sõpru vahuveiniga pritsida. Nii ootas ka mind pärast eksamisaalis istumist üks kleepuv dušš, tähistamaks edukat õppeaasta lõppu.

Pärast lõpetamist plaanin omandada ka magistrikraadi, et seejärel leida erialast väljakutset pakkuv töö Eestist.

Henri Kopra

Tallinna Reaalkool
University of
Nottingham

Otsustasin välismaale ülikooli minna, sest tahtsin õppida oma eriala rahvusvahelises keskkonnas ümbritsetuna inimestest, kellest igaühelt oleks mul midagi kultuurilises mõttes uut õppida.

Minu praeguste õpingute juures on kõige parem see, kui palju meie ülikool vaeva näeb, et üliõpilaselu parandada ja pakkuda tudengitele parimaid võimalusi hariduse omandamiseks. Põhiline pettumus oli see, kui raske on tegelikult uute inimestega niivõrd ära harjuda, et saaks neid headeks sõpradeks nimetada. Ükskõik kui

aktiivne ise olla, on aasta jooksul ikka raskeid hetki, kus ei oska kellegi poole pöörduda. Teine aasta tuleb selles mõttes lihtsam ning ootan seda põnevusega.

Kui saaksin midagi muuta, uuriksin kandideerimisel põhjalikumalt õppeprogramme. Muretseksin vähem selle pärast, et mu ülikooli nimi pole see kõige prestiižikam, ning keskenduksin tulemuste asemel enesearengule üks päev korraga. Lõpuks loeb eriala tase ja see, kui palju ise teha ja tahta.

Tavalisel koolipäeval ärkan vahemikus kell 7.30—8.30, teen trenni või lähen kohe hommikust sööma. Arhitektuuris on kaht tüüpi päevi: üks—kaks loengut päeva jooksul ja ülejäänud päev iseõppimiseks või stuudiopäev, mil oleme kogu päeva studios oma rühmas ning saame õppejõududega individuaalselt oma projektist rääkida ja seda arendada. Õhtuti käin vehklemas või teen muud sporti ja osalen keeletundides, sest õpin lisaks prantsuse ja saksa keelt.

Minu senise ülikooliaja kõige meeldejäävam kogemus on kindlasti aastalõpunäitus, kus olid üleval kõik bakalaureuse lõputööd. Nägin, kui kaugele on võimalik kolme aastaga areneda. Auhinnatseremoonial anti mulle 1. aasta parima portfoolio auhind ning kõigest paar nädalat varem sain teada, et RIBA (Royal Institute of British Architects) otsustas mind bakalaureuseõppe lõpuni stipendiumiga toetada.

Arhitektuuris tuleb pärast bakalaureusekraadi omandamist aasta töötada ning siis magister teha, et saada litsentsiga arhitektiks. Praktikakogemus näitab, kas tahan töötada kellegi heaks või avada enda büroo.

Peale eelmise kooli lõpetamist reisisin ja töötasin paar aastat ilmas ringi. Tekkis huvi õppida midagi uut, aga reisisik oli veel sees. Nii hakkasingi otsima koole nendest kohtadest, mis mulle enam meeldisid. Olen juba kaua tahtnud välismaal õppimise kogemust saada. Arvan, et see arendab suhtlemis- ja organiseerimisoskust ja on ka kultuurilist silmaringi laiendav.

Kõige enam meeldib, et õpin suurepäraste võimalustega innustavas keskkonnas ja saan teha seda, mida armastan: muusikat. Mulle meeldib, et kool ja programm kompab mu piire. Ma usun, et ebamugavustsoonis toimub suurim areng. Olen loomupäraselt suhteliselt spontaanne ja mulle meeldib paindlik päevakava, vabadus mängida plaane ümber. Kool on aga tugeva struktuuriga ja eeldab hakkama saamiseks head ajaplaneerimisoskust ja distsiplineeritust.

Ei tea, kas seda pettumuseks saab nimetada, võib-olla on lihtsalt paratamatu, et kiirematel aegadel peab veidi rohkem kui meeldiks laenama uneajast.

Olen oma seniste valikutega üsna rahul. Oma esimest aastat ma ei muudaks, teeks hoopis teisel paremini. Rohkem tasakaalu kooli ja puhkuse vahel ning rohkem käike loodusesse panevad perspektiivi jälle paika.

Minu tavaline koolipäev algab kell 8 muusikateooria või muusikaajaloo tunniga. Sellele järgnevad teised loengud, tunnid, prooviperiood. Kool on avatud 23.30ni ja kuna õpin muusika komponeerimist ja produktsiooni, siis enamiku õhtuid veedan harjutades ja kodutöid tehes kooli stuudiot. Enamasti töötan keskpäeval ka kooli muusikaraamatukogus.

Vabal ajal teen midagi, mis toidab hinge ja inspireerib: lähen loodusesse matkama, teen

Mari Ronimois

Tartu Kivilinna Gümnaasium San Francisco Conservatory of Music

joogat, mediteerin, veedan sõpradega aega, käin palju ka *live*-muusikat kuulamas.

Oma senise ülikooliaja erilisimaks kogemuseks pean SONY Playstationi projekti, mille on välja töötanud SFCMi professorid, et anda võimalikult elulähedast kogemust. Pidin kirjutama ja produtseerima teose kujuteldavale videomängule, mille stsenaarium oli ette antud. Tervet semestrit hõlmav projekt sisaldab pidevat korrektuuride tegemist, arvestades kliendi (professori) tagasidet. Oli väga innustav, et minu helilooming valiti selle projekti kümne parema sekka. Tänu sellele sain võimaluse salvestada oma keelpillikvartetile ja puhkpillikvintetile loodud teose SONY Playstationi San Mateo stuudios professionaalsete muusikute ja produtsentidega.

Pärast lõpetamist plaanin töötada filmi- ja teatrimuusika valdkonnas ja jätkata laulja-laulukirjutajana.

Plaan välismaale minna tekkis juba 11. klassis, kui olin just saabunud USAst vahetusaastalt. Teadsin, et soovin jätkata õpinguid meditsiinis, kuid polnud kindel, kas teadlase või praktiseeriva arstina. Suurbritannias on väga levinud eraldi erialana *Medical Science* (meditsiiniteadus), mis ühendab mõlemad mulle huvi pakkuvad pooled. Edinburghi ülikool on üks paremaid meditsiiniteadusealaseid asutusi ja kui tuli kiri, et olen sisse saanud, siis otsustasin end proovile panna.

Valitud eriala ja ülikooli juures meeldib lõputu valikuvõimaluste arv: ülikooli juures tegutseb sadu õpilaste loodud ja nende eestvedamisel töötavaid klubisid, spordivõistkondi, grupe ja vabatahtlike organisatsioone. Samuti annavad ülikooli juures avatud loenguid oma ala tipud. Tunne, et saan kõigest sellest osa ja mul on need võimalused, meeldibki mulle enim. Pettumuse on valmistanud korraliku väli- ja sisekergejõustikuhalli puudumine ülikoolis.

Kui mul oleks võimalus oma õpingute juures midagi muuta, siis alustaksin „vigade parandust” juba keskkooli ajast, mil valisin Eesti süsteemiga keskkool lõpuni käia. Eesti keskkooli lõputunnistuse ja eksamitega on olnud väga keeruline Suurbritanniasse kandideerida, sest näiteks meditsiinis ei vasta see enamikus ülikoolides nõuetele. Samuti andis esimesel õppeaastal mõneti tunda Eesti ja Suurbritannia keskkoolide õppekavade erinevus.

Esimesel õppeaastal oleksin soovinud õpingute kõrvalt rohkem Šotimaal ringi reisida, aga õnneks on mul ju veel mitu aastat aega. Oma erialavaliku ja ülikooliga olen väga rahul.

Tavaline koolipäev algab kella 9—10 ajal. Tavaliselt on peale hommikusi loenguid ja praktikume pikk lõunapaus, mil õpin *campus*'e raamatukogus ja täiendan loengus tehtud

Beatrice Metsaorg

Tallinna Prantsuse Lütseum
University of Edinburgh

märkmeid. Mõni kord nädalas on ka õhtuti, kella 16—17 ajal üks või kaks loengut, kuid esimesel aastal olid koolipäevad enamasti lühikesed.

Vabal ajal käin teadlaste avatud loengutes, mängin ülikooli võrkpallitiimis, treenin kergejõustikuklubis, õpin, käin sõpradega väljas ja külastan erinevate *society*'te üritusi. Sellest aastast olen ka ise ühe *society* komitees, kus kutsume vähi- ja tüvirakuravi uurivaid teadlasi avatud loenguid andma.

Minu senise ülikooliaja kõige meeldejäävam kogemus oli kergejõustikuklubi ball, kus tantsiti üheskoos šoti rahvatantsu *céilidh*. Meelde jäid ka lõputud eksamitele eelnenud ööd raamatukogus ja lumetorm, mis seiskas kogu elu nii ülikoolis kui ka linnasja tegi poes riulid tühjaks.

Peale lõpetamist pean otsustama, kas tahan keskenduda meditsiiniteadusele või kandideerida kiirendatud arstiõppesse. Mõlemad variandid on peale 4-aastast bakalaureusekraadi võimalikud.

Silver Suurorg

Tallinna Reaalkool Universiteit Twente

Olen juba väikesest peale tahtnud välismaal õppida, et elada teises riigis. Hiljem gümnaasiumi ajal mõistsin, et välismaal õppimine annab meid ümbritsevatele probleemidele teise vaatenurga. Lisaks on ehitusinseneri eriala Hollandis üks maailma paremaid, eriti vee-ehituse vallas, ning see muutis Hollandi edasiste õpingute jätkamiseks atraktiivseks.

Mulle meeldib, et valitud eriala on väga praktiline ja omandatud teadmisi saab kohe rakendada või seostada meid ümbritsevate ehitistega. Ülikooli juures meeldib mulle enim projektipõhine õpe, mis tähendab, et igas õppeveerandis tehakse grupiga üks projekt, kus tuleb loengutes õpitud rakendada, lisaks arendavad projektid tiimitööd. Projektide teemadeks on olnud kergliiklustee marsruudi valimine ja ehitamine, Niiluse lisajõe le tammi rajamine, Enschede kesklinna autovabaks muutmise ja suurte kortermajade alla parkla ehitamine. Ülikooli valiku ja muu sellega seonduvaga olen igati rahul, kuid esimesest aastast on veidi kripeldama jäänud, et ei leidnud aega hollandi keele õppimiseks. Tegelikult on see

keel lihtne, kuid paraku ei ole kool ja koolivälised tegevused keeleõpinguteks piisavalt aega jätnud. Usun, et keele selgeks õppimine on reaalne eesmärk, sest vähemalt kaks aastat Hollandis on veel ees.

Mu koolipäevad on väga erinevad: mõnel päeval on ainult loengud, aga vahel pole mitu päeva järjest üldse loenguid ja siis keskendutakse rohkem gruppidega projektile. Koolipäevad algavad 8.45 ja lõpevad 17.30. Pärast koolipäeva lähen tavaliselt korvpallitrenni ning peale trenni istume võistkonnakaaslastega spordihoone baaris ja veedame mõnusalt aega. Treeningutel valmistume mängudeks, mis toimuvad igal nädalavahetusel üle Hollandi erinevates linnades. Osalesime ka Hollandi üliõpilasmeistrivõistlustel. Peale trenni lähen koju õppima ja puhkama ning sellega päev lõpeb. Olen mõelnud mõne uue huviala leidmisele, sest vaba aja veetmise võimalusi meie ülikoolis on tohutult, aga otsustasin järgmisel aastal siiski korvpalli juurde jääda, sest hakkam trennima teisi ülikooli võistkondi, et klubi taset parandada.

Senise ülikooliaja kõige põnevam üritus oli augustis toimunud 10-päevane tutvumisnädal, mil vanemad õpilased tutvustasid meile linna ja ülikooli ning iga päev oli täidetud üritustega. Selle aja jooksul leidsin palju sõpru.

Pärast bakalaureuseõppe lõppu sooviksin tulla Eestisse, kuid oma otsuses ma veel kindel ei ole, sest ka välismaal on huvitavaid paiku, kus magistriõpet jätkata. Pärast magistriõpet naaseksin juba kindlasti Eestisse, sest välismaal veedetud aasta järel olen aru saanud, et Eestis on väga hea elada. Sooviksin siduda end hoonete ehitusega, kuid minu eriala on nii lai, et valikuvõimalusi jagub.

Hana Nisametdinova

Tallinna Tõnismäe
Reaalkool
Durham University

Läksin välismaale ülikooli, sest olen alati tahtnud midagi uut proovida, teises riigis elada, tutvuda uute inimeste ja teiste kultuuridega. Ülikoolis õppimine on selleks parim aeg, sest oled noor ja aktiivne ning sul ei ole veel palju kohustusi, küll aga on aega elu nautida. Teiseks põhjuseks oli see, et õpin majandust ja Inglismaa on üks majanduslikult enam arenenud riike maailmas.

Mulle meeldivad väga nii minu eriala kui ülikool. Mul on võimalus oma eriala mitmekülgsest tundma saada ja alles hiljem valida, mis mulle rohkem meeldib, et seda siis süvitsi õppida.

Kui saaksin oma õpingute juures midagi muuta, siis võtaksin rohkem matemaatikaga seotud kursusi, aga mul on selleks veel kaks aastat aega.

Minu koolipäevad algavad mõnikord varahommikul ja mõnikord õhtul, aga õppimist on ikka väga palju, eriti iseseisvat tööd, seepärast olen palju aega raamatukogus. Peale õppimist veedan aega oma sõpradega ja teen sporti. Spordi tegemiseks on Durhamis palju võimalusi,

sest igas kolledžis on iga spordiala jaoks oma rühmad. Üks tähtis asi on veel see, et mul on *catered college*, mis tähendab, et minu ühiselamus on söökla, kus meile antakse kolm korda päevas toitu. Teisisõnu, mul ei ole vajadust endale ise süüa valmistada.

Senise ülikooliaja kõige meeldejäävam kogemus on kindlasti *Fresher's Week*. See on nädal enne õppimise algust, mille jooksul esimese aasta õpilastele on palju üritusi nii kolledžites kui ka linnas. Kogu nädala jooksul on *fresher*itega vanemad õpilased, kes aitavad oma noortel kaaslastel uue ülikooliga harjuda.

Pärast lõpetamist tahaksin erialast tööd teha, aga kindlat plaani veel pole.

Anastasija Moskalets

Pärnu-Koidula
Gümnaasium
University of Essex

Kindel tahe minna välismaale õppima tekkis siis, kui Dream Foundationi esindaja käis meie koolis infotundi andmas.

Nii minu valitud eriala kui ka ülikooli kohta võib kindlasti öelda üht: Essex on nagu üks suur pere, kus kõik hoiavad kokku ja kedagi ei jäeta hätta. Pettumust ei ole miski valmistanud. Kui saaksin midagi teisiti teha, uuriksin rohkem võimalike lisaaainete kohta.

Tavalist koolipäeva on raske kirjeldada: vahel hakkab koolipäev üheksast, vahel on päevas üldse ainult üks loeng, mis algab kell 17.00. Vabal ajal käin tantsimas.

Iga päev on meeldejääv, kuid senise ülikooliaja kõige meeldejäävamaks sündmuseks on Derby Day 2018, kus toimusid spordivõistlused minu ülikooli ja University of East Anglia vahel.

Lõpetamisjärgseid täpseid plaane mul veel ei ole.

Tobias Tammearu

Georg Otsa nimeline Tallinna Muusikakool Conservatorium van Amsterdam

Tahtsin välismaale õppima minna, sest tundsin, et pean mugavustsoonist välja astuma ja ennast proovile panema. Sõbrad juba õppisid Amsterdavis ja oskasid nõu anda, see sai ülikooli valimisel määravaks.

Valitud ülikooli juures naudin rahvusvahelist keskkonda. Umbes 75% tudengitest on tulnud välisriikidest. Kultuuride segunemine ja pörkimine on huvitav protsess, millest on rõõm osa saada.

Kui mul oleks võimalus oma senise ülikooliaja juures midagi muuta, oleksin oma tegudes ja arvamuses enesekindlam ja julgem.

Tavaline koolipäev algab umbes kella 10—11 vahel hommikul ja kestab kuni 22—23ni välja. Kogu koolipäevast moodustavad loengud vähem kui poole. Lõviosa ajast kulub harjutamisele, komponeerimisele ja teiste muusikutega mängimisele, sestap on enda vaba aega keeruline kirjeldada.

Senise ülikooliaja kõige meeldejäävama sündmuse valimise asemel võtaks kogu aastat kui ühte meeldejäavat sündmust. Kõrged nõudmised ja tugev konkurents panid mind nii muusiku kui ka inimesena tõsiselt proovile.

Pärast lõpetamist tahaksin tulla tagasi Eestisse ja tuua endaga kaasa kogemused, mida saaks rakendada nii pillimängus kui ka pedagoogikas.

Hanna Maria Saik

Tallinna Reaalkool
University of Cambridge

Otsustasin minna välismaale õppima, sest olen püsimatut ja otsin pidevalt keskkonnavahetust. Välismaa on paistnud kogu koolitee jooksul põnevam ja võimalusterohkem.

Mulle meeldib mu eriala paindlikkus ja võimalus oma õpingud enda huvide järgi suunata. Lisaks on tegemist õppekavaga, kus aineid on vähe, aga neid uuritakse süvitsi. See on ideaalne neile, kellele meeldib tegeleda põhierialaga ilma segavate lisainete või -kursusteta. Omapärane on ka see, et õpe toimub lühikeste, aga intensiivsete perioodidena — 8 nädalat õppimist ja siis 4—6 nädalat vaheaega —, mis ei lase end päris ära kurnata ega koduigatsusel liiga ligi tikkuda. Lisaks väärivad mainimist ajaloo ja ülikoolilinn, rahvusvaheline õpilaskond, väga kõrgetasemeline juhendamine ja võimalus iseseisvat elu maitsta.

Kui saaksin midagi muuta, siis jätaaksin endale rohkem aega igasuguste paberite täitmise jaoks, et asjatut peavalu vältida. Kiire e-asjaajamisega harjunud, oleksin vajanud meeldetuletust, et tavapost on väga aeglane.

Minu tavalisse päeva kuuluvad hommikused loengud, misjärel toimuvad pärastlõunal sõltuvalt päevast praktikumid ja/või *supervision*id (erialased konsultatsioonid väikestes gruppides). Vahepealsed vabad tunnid kuluvad kodutöödele või *supervision*iteks ettevalmistusele, aga üldjuhul tuleb ka õhtul mõni tund raamatukogus veeta. Vabal ajal on meeldiv sõpradega koos istuda, teed juua või kohvikusse minna.

Senise ülikooliaja kõige meeldejäävam kogemus on St John's College'i *May Ball*.

Võimalusel tahaks vaheaegadel praktikat tehes lõpetamise ajaks juba töökoha leida. Praegu on soov keskenduda kosmeetilise või meditsiinilise keemia valdkonnale, aga usun, et huvid jõuavad veel muutuda. Vinge oleks saada võimalus maailma eri paigus elada ja töötada.

Karmen Markov

Tallinna Reaalkool King's College London

Käisin väiksena muusikakooliga palju reisimas. Näinud erinevaid riike ja tavasid, olin juba 7. klassis otsustanud, et tahan kindlasti välismaale õppima minna. Peale seda käisin erinevatel välismaal õppimisega seotud üritustel, näiteks Dream Foundationi üritused ja *study abroad* laadad. Gümnaasiumi alguseks olin oma otsuses kindel ning hakkasin Inglismaa ülikoolide erialasid uurima.

King's College Londoni juures meeldib, et teeme palju praktilisi asju. Näiteks füsioloogia ja anatoomia moodul oli üles ehitatud nõnda, et esialgu olid teema kohta loengud, siis sama teema kohta anatoomia praktikum, siis füsioloogia praktikum ning lõpuks vabatahtlik *prosection*.

Oma esimesel aastal olin osa *Common Year One* kursusest (kõik *Health Science*'id on esimesel aastal koos) ning ehkki mu eriala on *Neuroscience*, siis oli meil aasta jooksul umbes kaks neuroteaduse loengut. Olin natuke pettunud, aga samas annab selline õpe võimaluse peale esimest aastat eriala vahetada (näiteks saab neuroteaduse asemel valida biokeemia, biomeditsiini, farmakoloogia või geneetika).

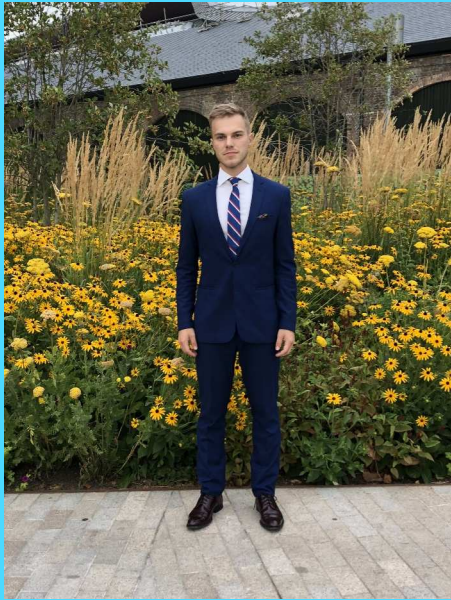
Veidi kahetsen, et meditsiini kandideerimisega hiljaks jäin. Samas on siin hästi tavaline, et enne meditsiini õppimist tehakse *Health Science*'is (näiteks neuroteaduses) bakalaureus ja alles siis, kui ollakse arstiks saamise otsuses täiesti kindel, minnakse meditsiini õppima. Paljud õppejõud arvavad, et meditsiin peakski ainult *postgraduate* õpe olema.

Veidi kahetsen, et ülikoolidesse kandideerimisel ambitsioonikamaid valikuid ei teinud. Edinburghi ja King's College Londoni *conditional offer*'id tulid lihtsamalt, kui olin arvanud.

Kõik nädalad ja päevad on erinevad. Nädalas on 10—20 kontakttundi ning selle sees on loengud, *tutorial*'id, *workshop*'id ja praktikumid. Vahel on kool kell 9—17, vahel on hommikul loeng ning siis üks *tutorial* kell 16—17. Mõni päev on vaba ka. Kuna kontakttunde on vähe, siis iseseisvat õppimist ja tööd on palju ning vaba aeg kulub paljuski õppimisele. Lisaks teen trenni (mängin tennist ja annan tennisetrenne) ning kui on rohkem vaba aega, käin reisimas ja rahvusvahelistel sõpradel külas.

Senise ülikooliaja kõige meeldejäävam kogemus on kindlasti esimene *prosection*. Hästi suures ruumis, kus oli umbes 25 lauda, oli igal laual kaks inimese südant ja üks ülakeha (osa kätega, osa ilma, osa peaga, osa ilma peata). Alguses oli veidi kõhe, aga sellega harjub ära.

Olen päris kindel, et tahan peale lõpetamist minna meditsiini õppima, aga mulle pakub huvi ka *Medical Communications*. Õnneks on veel aega otsustada, mida pärast lõpetamist teha.

Karl-Ander Kasuk

Tallinna Reaalkool
Imperial College London

Väljakutsed ja mugavustsoonist välja minemine on mulle juba pikalt huvi pakkunud, sest on tekkinud tunne, et nii käituses arenen kõige kiiremini. Seepärast otsustasin minna pärast gümnaasiumi ülikooli Londonisse, kus eriala tase on kõrge, lisaks saan rahvusvahelise suhtluse kogemuse ja mul on võimalus keelt harjutada.

Keemia õppimine Imperial College Londonis erineb teistest ülikoolidest selle poolest, et väga palju rõhku pannakse praktiliste oskuste arendamisele. Kuna mulle meeldib laboris aega veeta, siis naudin seda väga. Teisest küljest jääb suure arvu kontaktundide tõttu vähem aega ja energiat, et tegeleda teiste huvipakkuvate teemadega.

Kuna valik oli mulle õige ning kandideerimine ja esimene aasta sujusid kenasti, siis väga midagi ei muudaks. Kui üldse midagi, siis seda, et oleksin olnud loengutes aktiivsem ja küsinud rohkem küsimusi. Kandideerimisel soovitan kindlasti hakata motivatsioonikirjaga tegelema nii vara kui

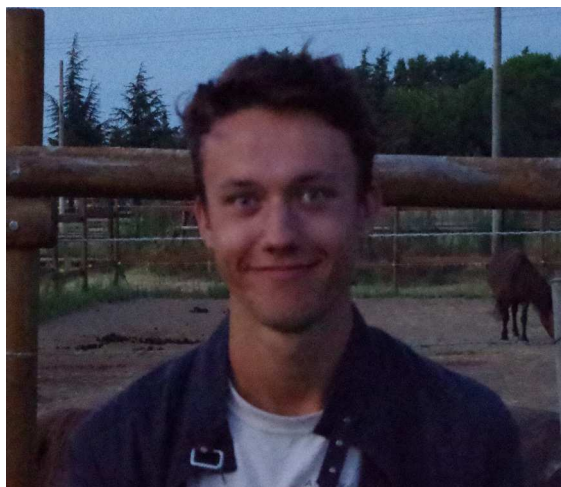
võimalik, sest sellega ei ole võimalik liiga palju vaeva näha. Tihti on see kirjatöö isegi eksamitulemustest tähtsam.

Tavaline koolipäev algas mul kell 7, hommikusöögi järel sõitsin metrooga kooli ja olin koolis kell 9—12. Pärast lõunasööki toimusid loengud või *problem class*'id või *tutorial*'id kella 15—16ni. Pärastlõuna ning õhtu kulusid enamasti trennile ning loengumaterjalide üle vaatamisele. Vabal ajal sai mängitud tennist, käidud Londonit avastamas ja tegutsetud Fossil Free UKs.

Senise ülikooliaja kõige meeldejäävamaks sündmuseks on esimesed tõelised eksamid juunis ning sellele eelnenud nädalad. Olin küll kuulnud, kuidas nädalatega võetakse kogu aasta materjal uuesti läbi, kuid selle ise läbi elamine oli midagi erilist. Selle aja jooksul tekkis teatud sorti hasart, kui palju on võimalik nii lühikese ajaga korrata. Kui eksamid lõpuks tehtud said, tekkis natuke tühi tunne: „Mis nüüd?”

Pärast lõpetamist on mul soov tegeleda põhjalikumalt akude taaskasutamisega, et anda oma panus globaalse soojenemise peatamisse. Võimalik, et peale nelja aastat integreeritud magistrtrit tuleb tahtmine enne firma loomist või tööstusesse minemist teha ka doktorikraad, kuid selle otsuse võtan vastu alles paari aasta pärast.

Taavi Tuulik

**Miina Härma Gümnaasium
University College London /
Università Ca' Foscari Venezia**

Plaan välismaale ülikooli minna tekkis juba viimastel gümnaasiumiaastatel, kuigi konkreetselt ma midagi ei otsustanud. Läksin aastaks Sitsiiliasse vabatahtlikku tööd tegema ja seal sain aru, et selleks, et minu itaalia keele oskus ei halveneks, tuleks ka õpinguid Itaalias jätkata. Nii läkski ja siin ma olen.

Ca' Foscari ülikooli juures meeldib mulle kõige enam vabadus, millega tudengil oma õppetööd ise korraldada võimaldatakse. Pettumuseks on ehk õpperuumide väiksus, mis populaarsemate ainete puhul väga tunda annab.

Kui saaksin midagi teisiti teha, tutvusin juba varem kohaga, kus õppima hakkan.

Tavalisel koolipäeval ärkan kella 6 paiku ja sünnapanu putru banaani ja kiiviga. Ka seesamiseemneid panen sisse. Sõidan kodu juurest bussiga Veneetsiasse bussijaama, sealt tuleb jalutada 10 minutit mööda kanali äärt Dorsodoro linnaossa, kus enamik õppehooneid asub. Loengute vahele jääb 15 minutit, mis kuluvad enamasti ühe hoone juurest teise juurde kõndimiseks. Hooned on vanad ja vägevad, tihti on akendest vaade kanalile ja kui päev on päikeseline, kostab lahesumin ka klassi. Koolipäeva kohustuslikuks osaks võib pidada ka (vähemalt) korra mõne kursusekaaslase seltsis kohvikus kohvitamist. Vaba aeg möödub suuresti lugedes ja Veneto maakonnas ringi reisides. Leidsin kevade poole aega käia kahe Alpi mesiniku juures, et ametit õppida ja mägedes jalutada.

Ülikooliajast Veneetsias on juba jäänud meelde mitu väga omapärast sündmust, näiteks tudengite ja professorite vaheline süstavõidusõit või kanalitevaheline maratonijooks.

Pärast lõpetamist tahan keeltega edasi tegeleda, võib-olla Tartu ülikoolis võrdlevat rahvaluulet õppida, et ka soome-ugri teemadele pühenduda.

Otsustasin välismaal õppimise kasuks, sest gümnaasiumis tekkis soov ennast proovile panna. Lisaks sain inspiratsiooni oma vennalt, kes läks minust kaks aastat varem välismaale õppima.

Mulle meeldib, kui süsteemne ja loogikapõhine mu eriala on. Ülikoolis on kõige positiivsem kogemus olnud *tutorial*'ite süsteem: iga kahekolme õpilase jaoks on määratud üks *tutor*, kellega toimuvad eratunnid. See teeb õppe märksa isiklikumaks ja huvitavamaks. Pettumusi mul olnud ei ole.

Kui mulle antaks võimalus ülikooliaja juures midagi teisiti teha, keskenduksin rohkem teistesse ülikoolidesse kandideerimisele, sest mul varuplaani ei olnud, juhul kui ma poleks Oxfordi saanud.

Tavalisel koolipäeval käin hommikul umbes 3 tundi loengutes. Seejärel lähen tagasi kolledžisse, et lõunat süüa. Õhtusöögini õpin raamatukogus, peale õhtusööki on vaba aeg. Vabal ajal suhtlen sõpradega või tegelen hobidega, näiteks jooksmise või lauamängudega.

Minu senise ülikooliaja kõige meeldejäävam kogemus on tuutorite personaalne lähenemine õpilaste õppetööle.

Konkreetseid lõpetamisjärgseid plaane mul veel ei ole. Esiialgu kavatsen suviti erinevaid internatuure proovida, et aru saada, mis mulle kõige paremini istub.

Taavet Kalda

Tallinna Reaalkool
University of Oxford

Mark Joel Tamm

Hugo Treffneri
Gümnaasium
University of Aberdeen

Konkreetne plaan välismaale ülikooli minna kujunes järk-järgult. Ma teadsin, mida õppida tahan, ja tundsin, et pean seda tegema täiesti võõras keskkonnas. Sellele tuginedes hakkasin aasta enne keskkooli lõpetamist oma võimalusi uurima ning kandideerisin suuresti uudishimust Suurbritannia ülikoolidesse. Kindel plaan tekkis alles siis, kui olin saanud vastused ülikoolidelt nii Eestist kui välismaalt. Selleks hetkeks olin välismaale minemise mõttega juba harjunud.

Ülikooli juures üllatas mind see, kui kiiresti tudengite tagasisidet arvesse võeti. Detsembris esimese semestri lõpus antud tagasiside põhjal oli jaanuariks juba muudatusi tehtud. Õppejõud on ise oma ainetest ja õpetamisest vaimustunud ja see teeb kooli palju meeldivamaks. Ülikool on üdini tudengisõbralik, näiteks kolmapäevad on enamusel tundidest täiesti vabad, et saaks tegeleda spordi või muude hobidega.

Eriala juures meeldib mulle see, kuidas saan järk-järgult täpsemalt teada, kuidas (inim)organism töötab, mis on selle piirid ja kuidas seda mõjutada. Loengute ja praktilise laboritöö vahel on hea tasakaal ning need on tihedalt seotud. Ei ole

tunnet, et miski, mida ma õpin, oleks mõttetu. Kui miski on pettumust valmistanud, siis see, et esimene aasta oli väga üldine ja suur osa sellest oli gümnaasiumi kordamine, aga samas saan aru, et see on ühtse ingliskeelse baasi loomiseks vajalik.

Ma ei muudaks oma ülikooliaja juures midagi, seni olen kõigega väga rahule jäänud. Küll aga soovitaksin välismaale jõudes kõiksugu bürokraatiaga tegeleda nii ruttu kui võimalik. Suurbritannias tuleks teha *National Insurance Number* (isikukood, et saaks tööle minna), kohalik pangakonto, tervisekindlustus ning end perearsti juures registreerida, et ei peaks hakkama paberitega jamama, kui tulevikus midagi vaja on.

Tavalist koolipäeva on raske kirjeldada, kuna kõik päevad on erinevad. Väga üldiselt aga algab koolipäev kell 10 või 11 ning lõpeb hiljemalt kell 18. Selle aja sisse mahub 2–4 ühetunnist loengut-praktikumi ja pikematel päevadel üks kolmetunnine praktikum. Loengud on kõigil samadel aegadel, kuid praktikumide ajad on võimalik ette antud variantidest ise valida. Nii saab otsustada, millised koolipäevad on pikemad,

millised lühemad ja kas on aega tundide vahel pikemalt lõunat süüa, sõpradega kokku saada, või muidu logeleda. Vaba aega sisustan suuresti samamoodi kui Eestis, kuid tunduvad rohkem aega kulub õppimisele, lisaks käin ka poole kohaga tööl. Kui tundide vahel on paar tundi vaba aega, meeldib mulle käia ülikooli tasuta muusikaruumis kitarri ja klaverit mängimas, kuna neid pille mul siin kodus pole. Muidu loen, vaatan filme, veedan sõpradega aega. Aberdeeni ülikoolil on üle 140 üliõpilasorganistsiooni, sealhulgas väitlusselts, viskiselts ja kudumisring, nii et midagi leidub igale tudengile. Esimesel aastal liitusin neist neljaga, järgmiseks on plaanis veel kahega ühineda.

Senisest ülikooliajast tulevad meelde mitu seika, kuid kõige erilisem oli kindlasti *Fresher's Week* või üldisemalt esimene nädal—kaks. Kolimine täiesti uude kohta, kus ma kedagi ei teadnud, oli hirmus, kuid ikkagi ülimalt põnev kogemus. Võõra linna ja kultuuri avastamine on ka imeline ning mul ei

unune kunagi see tunne, kui ma ühel hommikul üles ärkasin ja mulle jõudis lõpuks kohale, et ma ei olegi enam Eestis, vaid mul on nüüd ka Šotimaal kodu. Mina ja ka mitu teist inimest, keda siin tunnen, kolivad järgmiseks õppeaastaks kokku just esimesel nädalal kohatud inimestega. Veel on liiga vara, et kindlalt öelda, mida ma pärast lõpetamist teen, kuid praegune aimdus on, et tahan naasta Eestisse ning tegeleda erialase uurimistööga.

Aleksandra Isabel Pillmann

Hugo Treffneri
Gümnaasium
King's College London

Plaan välismaale ülikooli minna tekkis aegamööda. Esmalt leidsin endale südamelähedase eriala, siis hakkasin otsima, kus seda õppida saab. Sõelale jäigi kaks-kolm ülikooli välismaal. Saanud sisse King's College Londonisse, mis on üks maailma tippülikoolidest, ei olnud valikus enam küsimustki.

Valitud eriala puhul meeldib mulle kõige rohkem just kahe aine ehk informaatika ja majanduse kooslus. Õppejõududeks on maailma tipp-professorid, kes on oma alast vaat et rohkemgi õhevil kui õpilased ise. Kogu õpikeskkond on väga toetav ja motiveeriv ning kordagi ei ole tekkinud tunnet, et ei tahaks kooli minna. Mainimata ei saa jätta ka kooli asukohta: võimalus õppida Londoni kesklinnas on väga suur privileeg.

Ilmselt kõlab see üsna klišeena, kuid ausalt öeldes ei muudaks ma oma ülikooliaja juures miskit. Esimene õppeaasta oli täis üllatusi, katsumusi ja seiklusi, mis mind iseseisvamaks ja enesekindlamaks inimeseks muutsid. Mugavustsoonist sai kaugemale välja astunud. Olen siia maani kõigega rahul ja ei jaksa teist aastat ära oodata.

Enamjaolt sisustavad minu päeva lisaks pärastlõunastele loengutele hommikused *tutorial*'id ja *lab*'id, kus rakendame loengutes õpitut väiksemates gruppides. Peamiselt kulubki aeg ühest hoonest teise liikumiseks. Õnneks ei ole King's College'i *campus*'ed üksteisest väga kaugel. Paar korda nädalas käin ka kergejõustikus. Vabal ajal meeldib mulle Londonit avastada – iga kord leiab midagi uut ja põnevat.

Senise ülikooliaja kõige meeldejäävam sündmus oli esimene eksam. King's College'i eksamid toimuvad suures näitustehallis, kus ruumis viibib koos 1300 tudengit. Mäletan, kui istusin oma kohal ja ei suutnud hoomata, et minust jääb vasakule tuhatkond inimest. Lisaks kogu protsess: täielik vaikus, kellegagi ei tohi sõnagi vahetada, isegi veepudeli sildid tuleb eemaldada. Üpris uudne kogemus.

Pärast lõpetamist tahaksin jätkata õpinguid magistris, kuigi ei välista hea töökoha leidmise korral ka aasta vahele jätmist. Kuna olen juba *start-up* maailmaga kokku puutunud, siis uute kogemuste saamiseks sooviksin esialgu leida tööd avalikus sektoris.

Mariann Jürborg

Rocca al Mare Kool
University of Surrey

Plaan välismaale õppima minna sündis osaliselt olude sunnil. Tahtsin õppida filmindust ning Eestis too aasta BFMi filmikunsti õpilasi vastu ei võetud. Otsisin palju ning parimad ülikoolid tundusid Inglismaal.

Valitud ülikooli juures meeldib *campus*'e rohelus ja rahvusvaheline seltskond. Lisaks erinevad hobidega tegelemise võimalused, mida ülikool pakub. Erialast ootas rohkem tasakaalu loovate ja tehniliste erialade vahel ning rohkem praktilist filmitegemist. Samas meeldisid mulle väga loovad klassid ning võimalus võtta osa teise eriala moodulitest.

Kui saaksin oma senise ülikooliaja juures midagi muuta, käiksin vähem Eestis ning elaksin pikemalt kohapeal, et paremini sulanduda ja sealsetest võimalustest osa saada.

Minu tavaline koolipäev algas kell 9, 10 või 11 hommikul ning kestis enamasti 16 või 18ni. Vabal ajal õppisin palju ning võtsin osa erinevate ülikooli klubide tegevustest, tegelesin tantsimise ja postiaakrobaatikaga, otseülekannete tegemise ning videote filmimise ja monteerimisega.

Senise ülikooliaja kõige meeldejäavam kogemus on ilmselt see, kui kooli teise kuu alguses korraldasin meie kursusele omaalgatuslikult sotsiaalse kogunemise, kus õppisime üksteist tundma ning vaatasime üksteise tehtud filme. See ühendas meie kursuse ja kõik olid mulle pärast väga tänulikud ning kõigist said väga head sõbrad.

Pärast lõpetamist plaanin kindlasti elada, töötada ja võib-olla ka õppida Eestis.

Eliise Priiman

Pärnu Sütevaka
Humanitaargümnaasium
University of Essex

Professionaalse uujana reisisid nägin palju erinevate riikide kultuure ning seepärast tekkis soov näha ja teha veelgi rohkem. Paljud sõbrad otsustasid oma kooliteed jätkata välismaal ning nende kogemustest kuulates kasvas minugi soov. Kuna tahtsin õppida filmiproduksiooni ja loovkirjutamist, siis arvasin, et välismaal saaksin tulevaseks eluks vajalikke kontakte ja laiendaksin silmaringi.

Oma eriala juures meeldib mulle kõige rohkem selle laiahaardelisus. Filmiproduksioon võimaldab mul ühendada loomingulisuse ning loogilise mõtlemise. Ülikooli juures meeldib kõige rohkem see, et üliõpilased on erinevatest maailma otsadest kokku tulnud: 50% õpilastest on rahvusvahelised. Pettumust ei ole miski valmistanud. Arvan, et iga asi on millekski hea ning kõigest saab midagi õppida.

Kui saaksin oma senise ülikooliaja juures midagi muuta, siis võib-olla uuriksin enne kandideerimist põhjalikumalt erinevaid võimalusi, sest valik on väga lai. Olen rahul, et kandideerisin kohe pärast gümnaasiumit. Seni olen usaldanud kõike, mis minuni tuleb, ning elu on mind kokku viinud

inimestega, keda ma muidu kohanud ei oleks.

Mu tavaline koolipäev algab üsnagi vara, sest olen hommikuinimene ning mulle meeldib töötada ja õppida hommikuti. Iga päev on tavaliselt mingisugune praktikum või loeng. Vabal ajal tegelen iseseisva õppetööga ja veedan aega enda sõpradega. Lisaks õpingutele käin vehklemistrennis, olen vabatahtlik ning töotan poole kohaga.

Minu senise ülikooliaja kõige meeldejäavam hetk on vestlus oma sõbrannaga maailmaharidusest ja haridusalasest rahvusvahelisest koostööst. Sellest vestlusest sai alguse idee alustada uurimistööd, et teha dokumentaalfilmide seeria, mille rahastamist hetkel ette valmistamine. Sain kindlust, et pidin sinna ülikooli just sellele erialale sattuma ja kõik pidi minema just nii, nagu läks.

Pärast lõpetamist soovin leida töö, mille abiga saaksin ära elatud, ning soetada isiklik filmivaru, et luua erinevaid projekte ja reisida.

2017. aasta lennu õpilaste mõtteid:

Mida on NÕS Sulle lisaks rahalisele toetusele andnud? Kuidas võiks NÕSist veelgi rohkem kasu olla?

Kuna NÕSi kogukonnas on kõik välismaal õppijad, siis tasub oma kogemusi jagada või abi küsida. Oleme kõik justkui samal teekonnal, kuid liigume erinevate tähtede poole.

Igalt lennult võiks uurida, kuidas nad järgneva aastaid rahastavad ja mis stipendiume teavad, et järgnevatele lendudele oleks see info lihtsamini kättesaadav. Facebooki grupis oli hiljuti postitus kultuuriministeeriumi stipendiumist magistri- ja doktoriõppeks — selliseid postitusi võiks alati rohkem olla! Teiste NÕSikate olemasolu on tõepoolest aidanud ja kui olen kellegi poole pöördunud, olen alati abi saanud.

Iga stipendiaadi võiks ühendada mentoriga. Selleks võiks olla näiteks kas samas vallas töötav inimene või vana NÕSi saaja, kellel on välismaal õppimise kogemus ja kes oskab jagada vajalikke soovitusi edasiseks. Mingi platvorm või üritus sarnaste kogemuste ja ambitsioonidega inimestele oleks kindlasti kasulik.

Ehk võiks võrgustiku kaudu pakkuda suviseid praktikakohti firmades, mis on NÕSi panustanud, või leida asutusi, mis oleksid nõus kaasa looma, et pakkuda välismaal õppijatele Eestis töötamise kogemust. Kuna NÕSi saanutel lasub kohustus hiljem ka Eestis töötada, siis usun, et on oluline tugevdada sidemeid Eestiga juba õpingute ajal.

NÕSikate grupist on kasu, sest välismaal õppimisel on rõõmudele lisaks vahel ka mured. Kui on olemas välismaal elavaid sõpru, on nendega hea aeg-ajalt kokku saada, et oma kogemusi jagada ning teiste muljeid ja soovitusi kuulata.

NÕSi puhul hindan kõige rohkem tekkinud kogukonda. Stipendiaadid on sihikindlad noored, kes soovivad elus kaugele jõuda. Kui mingis valdkonnas on abi tarvis, olen kindel, et NÕSikate seast seda ka leiab. On tore saada tuttavaks teiste saatusekaaslastega, kes ilmselt teevad oma elu julgeima otsuse: minna välisriiki õppima. Teiste NÕSikate tundmine on ka minu kogemust rikastanud.

Ühes linnas või riigis õppivad NÕSikad võiks ehk tihedamini kokku saada. NÕSikate tundmine on kindlasti välismaal õppimisele ja elamisele palju juurde andnud.

Leian, et teiste NÕSikatega suhtlemine tegi mind enesekindlamaks ja vähem murelikuks uude ja võõrasse keskkonda ümberkolimise suhtes.

